

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ВСП «ХАРКІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ», КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-ТЕХНОЛОГІЙ

IMPERATYV PL SPÓŁKA Z OGRANICZONA ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
(ТОВ «ТОРГОВИЙ БУДИНОК ІМПЕРАТИВ», ВАРШАВА, ПОЛЬЩА)

MILTON FRIEDMAN UNIVERSITY (БУДАПЕШТ, УГОРЩИНА)

VILNIUS UNIVERSITY, DEPARTMENT OF ACCOUNTING AND AUDIT (ВІЛЬНЮС, ЛИТВА)

ТОВ «ХЛАДОПРОМ»

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

III Міжнародної науково-практичної конференції

«ВІДНОВЛЕННЯ ТА МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ, ПРІОРИТЕТИ, ПРАКТИКИ»

2025

Харків,
3 квітня 2025 року

УДК 338.246.88
М 74

Редакційна колегія:

Гурова Капіталіна – в. о. директора, к. е. н., доцент, Заслужений працівник народної освіти України.
Савченко Ілля – заступник директора з навчально-методичної роботи, к. держ. упр., доцент.
Болотова Тетяна – завідувач відділення економіки та бізнесу, к. е. н., доцент.
Гібкін Кирило – завідувач відділення харчових технологій та сфери обслуговування.
Золотухіна Олена – заступник директора з навчально-методичної роботи.
Кулінченко Сергій – голова ради студентського самоврядування коледжу.
Домбровська Світлана – в. о. проректора з наукової роботи Національного університету цивільного захисту України, д. держ. упр., професор, Заслужений працівник освіти України.
Барішевський Олексій – Голова Наглядової ради ТОВ «ХЛАДОПРОМ».
Ніколенко Борис – директор ТОВ «Торговий будинок ІМПЕРАТИВ», Imperatyv PL Sp. Z o.o, (Варшава, Польща).
Peter Szatmari – Dr., проректор з загальної роботи та зав'язків з громадськістю Milton Friedman University (Будапешт, Угорщина).
Rasa Subacienė – Dr., завідувач кафедри обліку та аудиту Вільнюського університету, професор (Вільнюс, Литва).
Чумак Оксана – завідувач кафедри економіки та бізнес-технологій Державного університету «Київський авіаційний інститут», д. е. н., професор.

Рекомендовано до оприлюднення Педагогічною радою ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ» (протокол № 9 від 26.03.2025 р.).

Збірник тез доповідей містить матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Відновлення та модернізація економіки України: виклики, пріоритети, практики», в яких розглядається основні напрями створення умов для модернізації національної економіки, розробити підходи до формування політики модернізації економіки та пропозиції щодо механізму її реалізації.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей та повідомлень. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редакційної ради збірника.

М 74 **Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Відновлення та модернізація економіки України: виклики, пріоритети, практики».** – Харків : ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ», 2025. – 226 с.

© ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ», 2025.

Змійвська І. В., викладач,
ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ»

СУЧАСНІ ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ, ПЛАТФОРМНІ КОМПАНІЇ ТА ЇХ БІЗНЕС-МОДЕЛІ

Сучасні цифрові технології та платформні компанії відіграють ключову роль у глобальній економіці. З моменту їх появи і до сьогодні вони кардинально змінили способи ведення бізнесу, взаємодії з користувачами, а також трансформували традиційні моделі підприємницької діяльності. Цифрові технології не лише забезпечують нові можливості для створення інноваційних продуктів та послуг, але й значно спрощують доступ до різноманітних ресурсів, знижуючи витрати і підвищуючи ефективність. Зокрема, дослідження впливу платформних компаній і новітніх цифрових технологій є необхідним для розробки стратегії їх ефективного використання в бізнесі, а також для розуміння соціальних та економічних змін, які вони приносять.

Темпи інноваційного розвитку є дуже високими, а тому ті технології, що ще кілька років могли бути проривними для підприємства, сьогодні вже можуть не гарантувати його успіху у високонкуренному інноваційному середовищі. Про те, що цифрові технології можуть суттєво змінювати правила гри на ринку та роль його ключових гравців, свідчить той факт, що сьогодні лідерами за рівнем ринкової капіталізації є «цифрові» компанії, тоді як у 2020 році їх рейтинг виглядав інакше. Зростання використання цифрових платформ відображається в рейтингах компаній за рівнем капіталізації за період 2020–2024 рр., які наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Топ-10 компаній за рівнем ринкової капіталізації станом на 2024 та 2020 роки

Місце в рейтингу	2024 рік [2]	Ринкова капіталізація (млрд. дол.)	2020 рік [1]	Ринкова капіталізація (млрд. дол.)
1	Microsoft Corp	3289	Saudi Arabian Oil	1741
2	Apple	3258	Apple Inc	1568
3	Nvidia	3244	Microsoft Corp	1505
4	Alphabet (Google)	2192	Amazon.Com Inc	1337
5	Amazon.Com Inc	1911	Alphabet Inc-A	953
6	Saudi Aramco	1786	Facebook Inc-A	629
7	Meta platforms. Facebook	1278	Tencent	599
8	TSMC	895	Alibaba Grp-Adr	577
9	Berkshire Hathaway	875	Berkshire Hathaway	430
10	Eli Lilly & Company	835	Visa Inc-Class A	372

Отже, порівняння топ-10 компаній за рівнем ринкової капіталізації станом на кінець 2024 року та кінець 2020 року відображає загальні тенденції: зміщення економічних важелів від традиційних галузей до високотехнологічних індустрій, пов'язаних з цифровими технологіями та інноваціями; зростання технологічних і платформних компаній, які активно розвиваються завдяки цифровізації, інноваціям у галузях штучного інтелекту, хмарних технологій і електронної комерції. Багато платформ можна охарактеризувати як технологічні рішення (додаток, сайт), агрегатори, які спрямовані на задоволення попиту та пропозиції шляхом формування можливості контакту замовника та споживача та діяльність, наповнення і правила функціонування яких регулює власник та розробник. Технологічні компанії

(особливо Microsoft, Apple, Nvidia) стали головними лідерами з величезним зростанням капіталізації, відображаючи глобальний тренд до цифровізації, використання штучного інтелекту та хмарних технологій. Нафтова компанія Saudi Aramco втратила свою домінуючу позицію через перехід до більш сталих і технологічних секторів. Фармацевтичні компанії, такі як Eli Lilly, демонструють значне зростання на фоні пандемії та попиту на медичні рішення. Роль платформ важко переоцінити хоча б з огляду на те, що до компаній-лідерів за рівнем ринкової капіталізації належать в тому числі і цифрові платформи – Microsoft, Apple, Amazon, Facebook. Одна зі складових їх успіху – поєднання основної бізнес-моделі з моделлю бізнесу мережевої взаємодії на основі цифрової платформи, що дозволило цим компаніям домогтися ефекту синергії в рамках своєї моделі, диференціювати ключові елементи послуг за параметрами росту, прибутковості та ринкової вартості, стати «цифровими суперкомпаніями». Для України перехід до цифрової трансформації не буде легким. Усі підприємства стикаються з небажанням протистояти виклику пандемії та військового вторгнення. Але попри це бізнес Української держави не припиняється та активно впроваджено додаток Дія, цифрова реформа охорони здоров'я, дистанційне навчання, перехід на цифровий документообіг, цифровий гаманець, цифровий підпис, цифрові послуги. Бізнес української держави на основі цифрових платформ охоплює різноманітні сфери, в яких держава впроваджує цифрові технології для забезпечення ефективності управління, надання послуг громадянам та розвитку економіки України.

Огляд існуючих технологічних цифрових платформ з різних країн світу, включаючи Україну, з розподілом за сферами, функціями, масштабом поширення та типом платформи представлено в таблиці 2. Ця таблиця містить приклади технологічних платформ, які працюють у різних сферах, з функціями, що відносяться до трансакційних, інноваційних, інтегрованих і інвестиційних типів.

Таблиця 2

Технологічні цифрові платформи для бізнесу

Сфера	Назва платформи	Можливості платформи	Масштаб та країна походження платформи	Тип платформи
Електронна комерція	Amazon	Онлайн-торгівля, хмарні сервіси	Глобальний, США	Інтегрована
	Rozetka	Онлайн-торгівля, доставка товарів	Україна	Трансакційна
	AliExpress	Онлайн-торгівля, доставка товарів	Глобальний, Китай	Інтегрована
Освіта	Coursera	Онлайн-курси, освітні програми, сертифікація	Глобальний, США	Трансакційна
	Prometheus	Онлайн-курси	Державний, Україна	Трансакційна
Нерухомість	Flatfy	Продаж, оренда житла	Україна	Трансакційна
	Airbnb	Оренда приватного житла, бронювання	Глобальний, США	Трансакційна
	LiquidSpace	Онлайн-ринок для оренди офісних приміщень	Глобальний, США	Трансакційна
Доставка їжі	Feastly	Доставка домашньої здорової їжі	Державний, США	Трансакційна
	Glovo	Доставка їжі, товарів, послуги кур'єрів	Глобальний Іспанія, співпраця з Україною	Трансакційна
Фінанси	PayPal	Онлайн-платежі, перекази грошей, цифрові гаманці	Глобальний, США	Трансакційна
	Monobank	Мобільний банкінг, цифрові картки	Україна	Трансакційна
Крауд-фандинг	Спільнокошт	Колективне фінансування проєктів	Державний, Україна	Трансакційна
	Велика ідея	Залучення спільних коштів	Державний, Україна	Трансакційна

Сфера	Назва платформи	Можливості платформи	Масштаб та країна походження платформи	Тип платформи
	Seedrs	Інвестиції в стартапи	Глобальний, Великобританія	Трансакційна
Благодійність	Таблеточки	Фінансова та інформаційна підтримка онкохворих дітей України	Державний, Україна	Трансакційна
	МБФ «Українська біржа благодійності»	Загальнонаціональна соціальна інфраструктура онлайн-благодійності	Державний, Україна	Трансакційна
Медицина	Apple Health	Моніторинг здоров'я, фітнес-трекери	Глобальний, США	Інтегрована
	Helsi	Медичний онлайн сервіс для пацієнтів та лікарів	Державний, Україна	Інтегрована
Дер-жава	Дія.Державні послуги онлайн	Єдиний портал цифрових державних послуг Дія.	Державний, Україна	Трансакційна
Транспорт	Uber	Транспортні послуги, таксі, каршерінг	Глобальний, США	Трансакційна
	Uklon	Замовлення таксі, трансфер	Державний, Україна	Трансакційна
Робота	LinkedIn	Професійні мережі, вакансії, публікація резюме	Глобальний, США	Інноваційна
	Work.ua	Пошук роботи, публікація вакансій	Державний, Україна	Трансакційна
Програмування	GitHub	Веб-сервіс для хостингу ІТ-проектів та їх розробки	Глобальний, США	Інноваційна
	GitLab Inc	Розробка програмного забезпечення	Глобальний, Німеччина	Інноваційна

Світові та Українські компанії використовують цифрові платформи для трансформації традиційних моделей бізнесу, створення нових бізнес-можливостей та інтеграції сучасних технологій в повсякденну діяльність, а також демонструють, як цифрові платформи допомагають зростати бізнесу, автоматизувати операції та вдосконалювати взаємодію з клієнтами по всьому світу.

Отже, сучасні платформні компанії представляють собою новий тип бізнес-моделей, де компанії створюють екосистеми, що з'єднують користувачів, постачальників та інших учасників для обміну товарами, послугами або інформацією. Основна ідея платформних компаній полягає в тому, що вони виступають посередниками, які знижують бар'єри для входу та оптимізують взаємодію між різними учасниками. Платформні компанії створюють бізнес-моделі, які знижують витрати на запуск нових ініціатив та забезпечують швидкий доступ до ринку за допомогою технологій і взаємодії з користувачами та партнерами.

Список використаних джерел:

1. Дергачова Г. М., Колешня Я. О. Цифрова трансформація бізнесу: сутність, ознаки, вимоги та технології. Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». 2020. №. 17. С. 280–290. 18.01.2025. URL: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.17.2020.216367>.
2. Рейтинг найбільших компаній світу за ринковою капіталізацією у 2024 році. Мінфін – все про фінанси: новини, курси валют, банки. 18.01.2025 URL: <https://minfin.com.ua/ua/2024/06/17/129219263/> (дата звернення: 18.01.2025).

Вальковець А. С.	32
ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА: ТРЕНДИ, ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО БІЗНЕСУ	32
Вороніна К. В.	34
РОЗВИТОК ХІМІЧНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ ...	34
Габрійчук Я. В.	36
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ БІЗНЕСОМ: АДАПТАЦІЯ ДО МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ.....	36
Гібкін К. Р.	38
РЕФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАБІЛІЗАЦІЇ ГАЛУЗІ ПІСЛЯ ВІЙНИ	38
Бабасєв І. О.	41
ІННОВАЦІЙНА ОРІЄНТОВАНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ВИРОБНИКІВ АГРАРНОЇ ПРОДУКЦІЇ ЯК ГОЛОВНИЙ ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ В УМОВАХ РИЗИКІВ	41
Гончарова А. М.	44
МОДЕРНІЗАЦІЯ РЕСТОРАННОГО СЕРВІСУ В ГОТЕЛІ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЗАКЛАДУ	44
Зміївська І. В.	46
СУЧАСНІ ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ, ПЛАТФОРМНІ КОМПАНІЇ ТА ЇХ БІЗНЕС- МОДЕЛІ	46
Зубков І. О.	49
ЕТИЧНІ ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОСВІТІ.....	49
Каплун В. М.	51
СУЧАСНИЙ СТАН ТА РОЗВИТОК ІНДУСТРІЇ 4.0 В УКРАЇНІ.....	51
Карпенко Н. М., Сафронкін О. М.	52
ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ОСНОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ	52
Когут М. О.	55
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ МЕХАНІЗМІВ ПЛАНУВАННЯ РОБОЧОГО ЧАСУ МЕНЕДЖЕРА	55
Козій А. П.	57
МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....	57
Кононов О. І.	59
ВПЛИВ INFLUENCER MARKETING НА РОЗВИТОК БІЗНЕСУ	59